

Indtægtsanalyse

Budgetanalyse 2

Skatter, afgifter og egenbetaling

Indhold

Baggrund.....	3
Konklusion	3
Delanalyse 1 - Skatter og afgifter.....	3
Delanalyse 2 - Egenbetaling mv.....	4
Delanalyse 1 - Skatter og afgifter	5
Indkomstskat.....	9
Grundskyld	10
Dækningsafgift	12
Selskabsskat	13
Delanalyse 2 - Egenbetaling mv.....	15
Økonomiudvalget.....	17
Klima-, Teknik- og Miljøudvalget	19
Skole-, Børne- og Ungeudvalget	21
Kultur- og Fritidsudvalget	25
Sundheds- og Omsorgsudvalget	27
Social- og Handicapudvalget.....	30
Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget	31

Baggrund

Byrådet besluttede på møde den 12. december 2022, at der som en del af budgetprocessen for 2024-27 skulle udarbejdes en række budgetanalyser, der skal medvirke til at afdække effektiviserings- og besparelspotentialet inden for forskellige temaer og fagområder.

Nærværende produkt er afrapportering på budgetanalyse 2 vedrørende kommunens indtægter med fokus dels på skatter og afgifter og dels på borgernes egenbetaling i form af diverse takster og gebyrer.

Som det fremgik af kommissoriet for budgetanalysen, så vil analysen være todelt, idet første del omhandler kommunens indtægter fra skatter og afgifter, mens anden del omhandler borgernes egenbetalinger i form af takster og gebyrer. Nedenfor følger en sammenfatning af analysens resultater efterfulgt af en detaljeret afrapportering på de to delanalyser.

Konklusion

Delanalyse 1 - Skatter og afgifter

Konklusionen på analysens første del er, at Greve Kommunes relativt lave beskatningsgrad som rammevilkår betyder, at kommunen i dag er effektivt drevet med en klar politisk prioritering i forhold til serviceniveau.

Dette betyder også, at det er svært at honorere nye effektiviseringskrav fra Statens side f.eks. på det administrative område, og det gør det ligeledes svært at finde nye effektiviseringer, der kan kompensere for manglende eller delvis statslig kompensation for stigende udgifter f.eks. på de specialiserede børne- og ungeområder samt ældreområdet.

Hvis der politisk er et ønske om at justere på dette rammevilkår, vil det primært være på indkomstkatten, at der er et reelt politisk handlerum. Indkomstkatten er dog underlagt statslig sanktionslovgivning, der på kort sigt vil reducere effekten af en eventuel skattestigning.

Analysen peger også på, at Greve Kommune i sin strategi på erhvervsområdet bør tage stilling til, hvilket mix af små selvstændige erhvervsdrivende og større selskaber, der bedst muligt kan understøtte en robust kommunal økonomi i de kommende år.

Delanalyse 2 - Egenbetaling mv.

Konklusionen på analysens anden del er, at det kun er på ganske få områder, hvor der er et reelt politisk handlerum i forhold til at forhøje kommunens indtægter gennem en øget egenbetaling.

De områder, hvor der er identificeret et politisk handlerum i forhold til at øge egenbetalingen, er følgende:

Økonomiudvalget

- Øgede priser eller omlægning af kantinedrift på rådhuset

Klima-, Teknik og Miljøudvalget

- Øget husleje fra kommunens koloni- og nyttehave

Skole-, Børne- og Ungeudvalget

- Øgede priser eller nedlæggelse af kantinedrift på skolerne
- Øget forældrebetaling i SFO
- Øget brugerbetaling på Greve Musikskole

Kultur- og Fritidsudvalget

- Øget brugerbetaling i Greve Svømmehal
- Øgede lejeindtægter gennem revurdering af praksis for friholdelse fra husleje

Sundheds- og Omsorgsudvalget

- Øget egenbetaling for omsorgskørsel

Social- og Handicapudvalget

- Øget opholdsbetaling på botilbud gennem reduktion af minimumsrådighedsbeløbet

Delanalyse 1 - Skatter og afgifter

Greve Kommune er overordnet set karakteriseret ved at være en kommune med en relativt lav beskatningsgrad. Greve Kommune ligger med en udskrivningsprocent på 24,32 pct. nummer 15 over landets kommuner med den laveste udskrivningsprocent, og kun Kalundborg Kommune i Region Sjælland har en lavere udskrivningsprocent. Greve Kommune har også den næstlaveste grundskyldspromille i landet, idet kun Gentofte Kommune ligger lavere.

Dette betyder på den ene side, at en større andel af indkomsten bliver i borgernes egne lommer i Greve Kommune end i de fleste andre kommuner, hvilket kan være en faktor i forhold til at tiltrække nye indbyggere til kommunen. På den anden side betyder det også, at Greve Kommune har færre skatteindtægter til at finansiere kommunale velfærdsydelser end kommuner med et tilsvarende beskatningsgrundlag.

For at illustrere betydningen af skatteniveauet som et væsentligt økonomisk rammevilkår har administrationen udarbejdet en benchmark med tre andre kommuner, nemlig Hvidovre, Ishøj og Gentofte. Hvidovre Kommune er udvalgt som en kommune, der minder relativt meget om Greve Kommune. Ishøj Kommune er udvalgt som et eksempel på en kommune med et markant lavere beskatningsgrundlag og højere udgiftsbehov, mens Gentofte omvendt er et eksempel på en kommune med et markant højere beskatningsgrundlag og lavere udgiftsbehov.

I tabel 1 nedenfor fremgår de fire kommuners indtægter fra de forskellige typer af skatter og afgifter i 2023 med undtagelse af forskerskat og dødsboskat, idet disse varierer meget fra år til år, og derfor vil de potentielt kunne skævvride billedet i det enkelte år. Dertil kommer indtægten fra det statslige bloktilskud og endelig nettoeffekten af den kommunale udligningsordning, der for Greve og Gentofte Kommune er negativ, idet der afleveres penge til bl.a. Hvidovre og Ishøj Kommune, der modtager penge.

Tilsammen udgør det kommunernes samlede nettoindtægt, der herefter opgøres pr. indbygger, for at tallene bliver sammenlignelige. Som det fremgår af tabellen, har både Ishøj og Hvidovre Kommune samlet set en højere indtægt pr. indbygger end Greve og Gentofte Kommune har.

For at give et reelt billede, skal det dog sammenholdes med det udgiftsbehov pr. indbygger, som årligt opgøres af Indenrigs- og Boligministeriet til brug for udligningsordningen. Udgiftsbehovet afspejler dels et aldersbestemt udgiftsbehov, der primært afspejler andelen af indbyggere i alderskategorier, der kræver dagtilbud, skoler, hjemmepleje mv., og dels et socioøkonomisk udgiftsbehov, der afspejler en række sociale indikatorer.

Når indtægter pr. indbygger sammenholdes med udgiftsbehov pr. indbygger, fremgår det, at Ishøj og Hvidovre begge har flere penge til rådighed, end de burde have brug for, jf. det opgjorte udgiftsbehov pr. indbygger. For Gentofte Kommune er der nogenlunde balance, men for Greve Kommune fremgår det, at der mangler finansiering for 4.211 kr. pr. indbygger svarende til 215,9 mio. kr. samlet set for at kunne finansiere det opgjorte udgiftsbehov.

Tabel 1 - Indtægter og udgiftsbehov med faktiske beløb fra Budget 2023-26

Indtægter og udgiftsbehov 2023 (1.000 kr.)	Ishøj	Hvidovre	Greve	Gentofte
Indbyggertal	23.372	53.612	51.266	74.270
Indkomstskat	953.763	2.594.952	2.611.145	6.503.539
Grundskyld	108.366	426.491	265.826	691.322
Selskabsskat	15.572	65.324	47.110	696.224
Dækningsafgift	1.350	9.223	215	8.255
Skatter og afgifter i alt*	1.079.051	3.095.990	2.924.296	7.899.340
Bloktilskud og øvrige tilskud	363.552	786.168	702.480	947.376
Udligning	628.728	290.664	-282.240	-4.094.592
Indtægter i alt	2.071.331	4.172.822	3.344.536	4.752.124
Indtægter pr. indbygger	88,624	77,834	65,239	63,984
Udgiftsbehov pr. indbygger	85,376	75,765	69,450	64,172
Over/underfinansiering (+/-) pr. indbygger	3,249	2,068	-4,211	-0,187
Over/underfinansiering (+/-) i alt	75.931	110.893	-215.906	-13.902

* Eksklusive forskerskat og dødsboskat

For at illustrere betydningen af skatteniveaet på graden af over- eller underfinansiering er den samme benchmark foretaget i et scenarie, hvor de alle fire kommuners udskrivningsprocent og grundskyldspromille er sat til landsgennemsnittet i 2023. Kommunerne fastsætter ikke selv en sats for selskabsskatten, og dækningsafgiften betyder relativt lidt i den samlede økonomi, så for overskuelighedens skyld er disse to poster fastholdt uændret.

I nedenstående tabel 2 fremgår satserne for indkomstskat og grundskyld for de fire kommuner samt landsgennemsnittet, der vil blive anvendt i den efterfølgende beregning. Grundskylden er opdelt efter produktionsjord og øvrige ejendomme (herunder beboelsesejendomme), hvor sidstnævnte rummer langt de største grundværdier.

Tabel 2 – Udskrivningsprocent og grundskyldspromille 2023

Satser	Ishøj	Hvidovre	Greve	Gentofte	Hele landet
Udskrivningsprocent (indkomstskat)	25,00	25,50	24,32	24,00	24,98
Grundskyldspromille – Øvrige ejendomme	25,000	29,700	16,944	16,000	26,124
Grundskyldspromille – Produktionsjord	7,200	7,200	2,144	1,200	6,863

I tabel 3 nedenfor fremgår det samme overblik som i tabel 1 men med indtægterne vedrørende indkomstskat og grundskyld opdateret på baggrund af de gennemsnitlige satser. Hverken det statslige bloktilskud eller den mellemkommunale udligning påvirkes af den enkelte kommunes udskrivningsprocent eller grundskyldspromille, idet udligningen baseres på det bagvedliggende beskatningsgrundlag.

Som det fremgår af tabellen, er forskellen i de økonomiske rammevilkår mellem Hvidovre og Greve Kommune nu stort set neutraliseret, idet der for begge kommuner nu er stort set balance mellem indtægter pr. indbygger og udgiftsbehov pr. indbygger.

At Ishøj Kommune fortsat har et overskud på 80,1 mio. kr. på sin balance kan primært tilskrives en særlig kompensation til kommuner med lavt beskatningsgrundlag, der led et tab i forbindelse med udligningsreformen i 2020, og som i 2023 udgør 114,9 mio. kr.

At Gentofte Kommune har et overskud på 689,7 mio. kr. afspejler primært, at der alene udlignes 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet, samt at der alene udlignes 50 pct. på den kommunale andel af selskabsskatten.

Tabel 3 - Indtægter og udgiftsbehov med gennemsnitlig skatteprocent og grundskyldspromille

Indtægter og udgiftsbehov 2023 (1.000 kr.)	Ishøj	Hvidovre	Greve	Gentofte
Indbyggertal	23.372	53.612	51.266	74.270
Indkomstskat	953.085	2.542.262	2.682.246	6.769.704
Grundskyld	113.191	375.142	410.332	1.128.805
Selskabsskat	15.572	65.324	47.110	696.224
Dækningsafgift	1.350	9.223	215	8.255
Skatter og afgifter	1.083.198	2.991.951	3.139.903	8.602.989
Bloktilskud og øvrige tilskud	363.552	786.168	702.480	947.376
Udligning	628.728	290.664	-282.240	-4.094.592
Indtægter i alt	2.075.478	4.068.783	3.560.143	5.455.773
Indtægter pr. indbygger	88,802	75,893	69,445	73,459
Udgiftsbehov pr. indbygger	85,376	75,765	69,450	64,172
Over/underfinansiering pr. indbygger	3,426	0,128	-0,006	9,287
Over/underfinansiering i alt	80.077	6.854	-298	689.746

* Eksklusive forskerskat og dødsboskat

Mens Ishøj og Gentofte Kommune på hver deres måde er lidt unikke, så gør tabel 3 det muligt at lave en tættere en til en sammenligning mellem Greve og Hvidovre Kommune.

Resultaterne i tabel 3 indikerer, at Hvidovre Kommunes overfinansiering på 110,9 mio. kr. i tabel 1 kan tilskrives en politisk beslutning om at have en udskrivningsprocent og grundskyldspromille, der ligger over landsgennemsnittet. Omvendt kan Greve Kommunes underfinansiering på 215,9 mio. kr. tilskrives en beslutning om at have en lav beskatningsgrad.

Den lave beskatningsgrad og den deraf afledte underfinansiering betyder, at Greve Kommune dels er nødt til at være mere effektiv i sin opgaveløsning end tilsvarende kommuner, og dels at Byrådet er nødt til at være skarp på sin prioritering af begrænsede midler i forbindelse med den politiske fastsættelse af serviceniveauet på de enkelte fagområder.

Effektiv drift er et af syv strategiske målepunkter for den overordnede økonomiske styring i den økonomiske politik, som Byrådet vedtog i foråret 2019, og de seneste års robuste økonomi indikerer, at Greve Kommune er lykkedes med både at effektivisere driften og prioritere.

Som det fremgik af Budgetanalyse 7 – Benchmark, som blev præsenteret for Byrådet den 30. januar 2023, så har Greve Kommune på størstedelen af de afdækkede budgetområder et lavere udgiftsniveau, end det kunne forventes på baggrund af det opgjorte udgiftsbehov, hvilket dels afspejler effektiv drift og dels et serviceniveau, der er fastsat ud fra det økonomiske råderum.

Tilsvarende billede fremgik også af den råderumsscreening, som konsulentvirksomheden BDO præsenterede for Byrådet den 4. april 2022. Den overordnede vurdering var, at Greve Kommune på de fleste områder allerede arbejder eller har arbejdet med størstedelen af de værktøjer til effektivisering, som BDO har kendskab til fra landets øvrige kommuner.

Det lave udgiftsniveau gør det til gengæld svært at håndtere nye effektiviseringskrav fra Staten f.eks. vedrørende det administrative område. Det gør det desuden svært at finde ny finansiering til at håndtere udfordringer f.eks. på det specialiserede voksenområde og det demografiske pres på ældreområdet, når kommunerne ikke bliver kompenseret fuldt ud i de årlige økonomiaftaler mellem KL og regeringen.

I de efterfølgende afsnit følger en gennemgang af, hvad der er af handlemuligheder, såfremt der politisk er ønske om at justere på det nuværende rammevilkår med en lav beskatningsgrad.

Indkomstskat

Den kommunale indkomstskat er Greve Kommunes primære indtægtskilde, og er opkrævet på baggrund af en udskrivningsprocent, der vedtages årligt som en del af 2. behandlingen af det kommende års budget.

Byrådet har kompetencen til selv at fastsætte udskrivningsprocenten, men kommunerne er dog underlagt statslig sanktionslovgivning på området både individuelt og kollektivt. Som en del af de årlige økonomiaftaler mellem KL og regeringen, vil der ofte være afsat en særskilt pulje til skattestigninger, som kommunerne kan ansøge om at få del af med henblik på at undgå en statslig sanktion. Udnyttelsen af denne pulje vil dog være afhængig af, at andre kommuner nedsætter deres udskrivningsprocent tilsvarende, så det samlede skattetryk er konstant.

Hvis en kommune ikke har fået andel i puljen eller på anden vis har frit lejde til at hæve skatten, så vil den individuelle sanktion medføre, at staten det første år beholder 75 pct. af det øgede provenu, faldende til 50 pct. de næste to år, faldende igen til 25 pct. i det fjerde år, hvorefter kommunen i det femte år får lov at beholde det fulde merprovenu.

Den kollektive sanktion består i, at hvis kommunerne samlet set hæver skatterne, så reducerer regeringen blot det statslige bloktilskud tilsvarende, så den samlede kommunale finansiering forbliver konstant. Det reducerede bloktilskud påvirker alle kommuner ligeligt uanset, hvorvidt den enkelte kommune har hævet skatten eller ej.

På trods af de statslige sanktioner ligger en forøgelse af udskrivningsprocenten stadig inden for det politiske handlerum, og det er reelt set en af de få muligheder Byrådet har for på sigt at øge kommunens indtægtsgrundlag. I tabellen nedenfor er der opstillet et scenarie med henblik på en forøgelse af kommunens skatteindtægter med 10 mio. kr., hvilket svarer til en forøgelse af udskrivningsprocenten med ca. en promille. Det forudsættes at der ikke er andre kommuner der sætter skatterne tilsvarende ned, og at Greve Kommune derfor bliver påvirket af den fulde statslige sanktion både individuelt og kollektivt.

Indtægter (mio. kr.)	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5
Merindtægt (brutto)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Individuel sanktion	-7,5	-5,0	-5,0	-2,5	--
Kollektiv sanktion	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Merindtægt (netto)	2,4	4,9	4,9	7,4	9,9

Grundskyld

Grundskyld, også kaldet ejendomsskat eller grundskat, er en skat på jord. En beskatning af selve den grund, som en grundejer ejer. Til og med 2023 har det været kommunerne, der fastsatte og opkrævede grundskylden. Grundskylden er opdelt efter produktionsjord og øvrige ejendomme (herunder beboelsesejendomme), hvor sidstnævnte rummer langt de største grundværdier, og det vil derfor også være denne, der er fokus for dette afsnit.

Grundskyldspromillen skal ligge mellem 16 og 34, og i Greve Kommune er den på 16,944, og den samlede indtægt fra grundskyld udgør 265,8 mio. kr. i 2023.

Udover grundskyld betaler boligejere også ejendomsværdiskat, som er en beskatning af værdien af selve boligen snarere end grunden. Ejendomsværdiskatten betales til staten af alle, der ejer en ejerbolig, medmindre boligen er lejet ud til erhvervsmæssigt formål. Der skal også betales ejendomsværdiskat af sommerhuse. Ejendomsværdiskat er her alene nævnt for at beskrive at denne skat ikke giver en indtægt til Greve Kommune.

Boligskattereform

Folketinget har i 2017 vedtaget en ny boligskattereform, som træder i kraft den 1. januar 2024 og indføres fuldt ud frem mod 2029. Med reformen følger nye vurderinger af både grunde og boliger, der skal afspejle den aktuelle markedsværdi, men også at grundskylden ligesom ejendomsværdiskatten fremover vil følge udviklingen i grund- og ejendomspriser.

Den seneste ejendomsvurdering er fra 2011, mens skattestoppet, der har reguleret udviklingen i grundskyldspromillerne og ejendomsværdiskatten er fra 2001. Reformen får betydning for, hvordan grundskyld og ejendomsværdiskat fremadrettet beregnes.

Siden reformen blev fremlagt i 2017, har der været markante prisstigninger på både grunde og boliger. De nye vurderinger kommer til at afspejle disse stigninger, men boligskattereformen indfører dog et forsigtighedsprincip, der betyder, at grund- og boligejerne i fremtiden alene beskattes af 80 pct. af grund-/ejendomsværdien.

Da det er intentionen, at reformen ikke skal medføre et øget skatteprovenu, vil de stigende vurderinger skulle modsvares af lavere satser for både grundskyld og ejendomsværdiskat. Med indførelsen af reformen bliver den maksimale grundskyldspromille derfor reduceret fra 34 til 30, og bundgrænsen på 16 bortfalder helt.

For at sikre at skatteprovenuet ikke stiger, vil det i en overgangsperiode fra 2024 til 2028 være Staten, der fastsætter satserne for grundskyld i den enkelte kommune. Staten har for Greve Kommune udmeldt en grundskyldspromille på 5,5 for årene 2024-2028, som er fastsat med henblik på at Greve Kommune oppebærer den samme indtægt fra grundskyld som i perioden frem til 2024.

Den enkelte kommune kan dog beslutte en lavere sats, end den Staten har udmeldt, og fra 2029 er det igen kommunerne, der fastsætter grundskyldspromillen. Frem til 2029 er der således ikke noget politisk handlerum i forhold til at øge kommunens indtægter.

Skatterabat og indefrysning

De fleste grund-/boligejere vil på grund af forsigtighedsprincippet og de reducerede satser opleve, at deres samlede boligbeskatning falder. Hvis en grund-/boligejer oplever, at den samlede boligskat stiger, indeholder lovforslaget en skatterabat, der sikrer, at overgangen til de nye regler ikke medfører en øget boligskat. Grund-/boligejeren beholder rabatten til den dag grunden/boligen sælges. Denne skatterabat opnås dog ikke for grunde og ejendomme erhvervet efter 1. januar 2024.

Fra 2018 til 2023 har grundejere haft mulighed for rentefrit at indefryse grundskyldsstigninger. Indefrysning af grundskyld vil sige, at grundejeren ikke betaler beløbet her og nu, men kan vente til et senere tidspunkt, eller til grunden fraflyttes. Hvor indefrysningen af grundskyldsstigninger fra 2018-2021 har været en tvungen ordning, vil den fremadrettet være valgfri. Fra 2021 har der via en selvbetjeningsløsning på borger.dk været åbnet for, at grundejere har kunne fravælge indefrysningen og fremadrettet blive opkrævet beregnet grundskyld.

Indefrysning af grundskyld betyder, at kommunerne ikke modtager den budgetlagte grundskyld i det år, hvor den er budgetlagt, og kommunerne har derfor en automatisk låneadgang svarende til de indefrosne beløb, for at kompensere for det likviditetstab, som indefrysningsordningen betyder. Greve Kommune har ultimo maj 2023 indefrossen grundskyld til gode hos borgere for 65,8 mio. kr.

Som en del af boligskattereformen overtager Staten mellemværendet mellem grund-/boligejerne og kommunen og overfører i 2026 et beløb svarende til den fordring Greve Kommune har på grund-/boligejerne. Det er endnu ikke afklaret hvilke bindinger der vil komme ifm. denne indfrielse fx om greve Kommune skal anvende beløbet til at afdrage gæld.

Tilbagebetaling

Som en del af boligskattereformen er det aftalt, at de boligejere, der tilbage i tid har betalt for lidt i ejendomsskat – på grund af for lave vurderinger – ikke skal efteropkræves det for lidt betalte. Dem, der på grund af for høje vurderinger, har betalt for meget, skal til gengæld have det for meget betalte tilbage med tillæg af renter, når de engang har modtaget deres nye ejendomsvurdering.

Tilbage i sommeren 2021 skønnede Skatteministeriet, at der til ejerne af 715.000 ejendomme ville skulle tilbagebetales 14 mia. kr. (2021-niveau). Nu lyder det, at der til ejerne af 530.000 ejendomme vil skulle tilbagebetales 13,5 mia. kr. (2023-niveau). Tilbagebetalingen finansieres af Staten og vil dermed ikke påvirke den kommunale økonomi.

Kommende udligningsreform

De nye ejendomsvurderinger medfører, at nogle kommuner vil opleve store værdistigninger, mens andre kommuner oplever status quo eller dissideret fald i ejendomsvurderingerne. Da værdien af de afgiftspligtige grundværdier spiller ind i det kommunale udligningssystem, vil boligskattereformen medføre en tilpasning af udligningssystemet. Tilpasningen skal forhandles, så den kan træde i kraft efter overgangsordningen dvs. pr. 1. januar 2029.

Dækningsafgift

Dækningsafgiften er en afgift, som kommunerne inden for visse rammer har mulighed for at opkræve hos ejere af erhvervsjendomme, der anvendes til kontor, forretning, hotel, fabrik, værksted eller lignende. Tanken med afgiften er, at den skal udgøre et bidrag til de udgifter, som ejendommene påfører kommunerne. Det er i dag kun 37 ud af landets 98 kommuner, der opkræver dækningsafgift, og det er primært kommunerne i hovedstadsområdet samt de store provinskommuner.

Den 21. december 2021 vedtog Folketinget en lov, der ændrede principperne for opkrævning af dækningsafgift, der tidligere blev beregnet på grundlag af forskellen mellem ejendomsværdien og grundværdien, men som fra 2022 beregnes alene på grundlag af grundværdien. Som følge af de nye ejendomsvurderinger var det forventningen, at dækningsafgiften ville stige, og den landspolitiske målsætning var at bringe provenuet op på niveau med 2014.

Med henblik på at ramme dette sigtepunkt indeholdt loven en oversigt over kommunespecifikke dækningsafgiftspromiller, hvilket medførte at promillen for Greve Kommune blev nedsat fra 4 til 3 promille. Den enkelte kommune kan fortsat vælge at fastsætte en lavere promille end den af Staten fastsatte. I perioden 2023-2028 vil det ikke være muligt for Greve Kommune at hæve dækningsafgiftspromillen udover de 3 promille, der er fastsat ved lov, og inden for den periode er der således ikke noget politisk handlerum i forhold til at øge kommunens indtægter.

Selskabsskat

Selskabsskatten beregnes på baggrund af selskabernes skattepligtige overskud. Denne skat betales af alle de selskaber i landet, der ender med overskud i regnskabsåret. Dette betyder at et selskab, der ender med et underskud i regnskabsåret, ikke betale denne skat. Selskabsskatten afregnes tre år forskudt, hvilket vil sige, at der i 2023 afregnes for selskabsskatten beregnet på baggrund af overskuddet i regnskabsåret 2020. Kommunerne modtager 14,24 pct. af de samlede skatteindtægter fra selskabsskatten, mens de resterende indtægter tilgår Staten.

Det er ikke kun hjemstedskommunen for en virksomheds hovedkontor, der modtager den kommunale del af selskabsskatten. Selskabsskatten fordeles mellem de kommuner, hvor en virksomhed har henholdsvis hovedkontor og eventuelle filialer baseret på den lønsum, som er blevet udbetalt til virksomhedens ansatte i de relevante kommuner.

Selskabsskatten indgår i det kommunale udligningssystem, hvor kommuner med høje indtægter fra selskabsskatter afgiver 50 pct. af forskellen mellem deres indtægt pr. indbygger og det samlede landsgennemsnit, mens kommuner med lave indtægter omvendt modtager merindtægt svarende til 50 pct. af forskellen op til landsgennemsnittet.

De 50 pct. afspejler en relativt lav grad af udligning set i forhold til, at der udlignes med 75 pct. på baggrund af beskatningsgrundlaget for indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift og 93 pct. på baggrund af udgiftsbehov i den almindelige udligningsordning. Det betyder at kommuner med høje selskabsskatter får lov at beholde en relativt stor andel af disse indtægter, hvilket også er en af årsagerne til Gentoftes overfinansiering i tabel 3 ovenfor.

Kommunerne fastsætter ikke selv satsen for selskabsskat, og indtægtsniveauet afspejler derfor alene, hvilke virksomheder der har hovedsæde eller filialer i kommuner og regnskabsresultatet for disse virksomheder. Greve Kommune er kendetegnet ved at have relativt lave indtægter vedrørende selskabsskatter, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved, at kommunen til gengæld er nettomodtager i udligningsordningen for selskabsskat, jf. nedenstående tabel.

Tabel – Provenu fra selskabsskat og udligning af selskabsskat for Greve Kommune i 2013-22

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Selskabsskat	19,3	19,1	22,3	26,5	29,3	43,0	43,2	36,2	31,8	35,0
Udligning af selskabsskat	9,2	11,3	13,8	14,4	14,3	10,9	18,2	29,8	17,0	27,9
I alt	28,4	30,3	36,1	40,9	43,6	53,9	61,3	65,9	48,9	63,0

Kommuner med en høj selskabsskat vil typisk være kommuner, der har mange og/eller store hovedsæder beliggende i kommunen, som f.eks. Gentofte, Ballerup og Billund, og netop Billund Kommune er i 2023 sammen med Fredericia og Kalundborg de eneste tre kommuner uden for Region Hovedstaden, der er nettobidragyder i udligningen af selskabsskat.

Selvom det således er svært at blive nettobidragyder, vil der stadig være et økonomisk rationale i at reducere udligningsordningens betydning for Greve Kommunes økonomi. Dette skyldes bl.a. at i en situation med højkonjunktur og høje selskabsskatter på landsplan, vil Staten reducere sit bloktilskud til kommunerne svarende til de forhøjede skatteindtægter, så kommunerne samlet set ikke bliver overfinansieret. Greve Kommune vil få sin fulde bloktilskudsandel af reduktionen i bloktilskud, men vil kun få en mindre andel af de forhøjede selskabsskatter, idet de primært vil tilgå de store hovedsædekommuner.

Idet Greve Kommune ikke selv kan fastsætte satsen for selskabsskat, er der overordnet set kun et meget begrænset politisk handlerum i forhold til at påvirke kommunens indtægter på dette område. I forhold til kommunens strategi på erhvervsområdet bør det dog overvejes, hvilket mix af små selvstændige erhvervsdrivende og større selskaber, der bedst muligt kan understøtte en robust kommunal økonomi i de kommende år.

Delanalyse 2 - Egenbetaling mv.

I analysens anden del vil administrationen i de kommende afsnit gennemgå de forskellige former for egenbetaling, der gør sig gældende på de enkelte udvalg, og vurdere, hvorvidt der er et reelt politisk handlerum på området i forhold til at genere en merindtægt for Greve Kommune.

Det skal bemærkes, at Greve Kommune udover egenbetalinger fra kommunens borgere også modtager indtægter vedrørende statsrefusion, mellemkommunal refusion og diverse former for tilskud i forbindelse med konkrete projekter. Disse indtægtstyper gennemgås kort nedenfor efterfulgt af den udvalgsopdelte gennemgang af egenbetalinger.

Statsrefusion

Den statslige refusion vedrører bl.a. refusioner for kommunens forsørgelsesudgifter på hele beskæftigelsesområdet, der er omfattet af den såkaldte refusionstrappe, hvor kommunen modtager statslig refusion for en del af de afholdte udgifter. Refusionsprocenten knytter sig imidlertid til den enkelte borger og reduceres jo længere tid den enkelte borger har været på offentlig forsørgelse med henblik på at give kommunerne et økonomisk incitament til hurtigt at få en borger i beskæftigelse eller aktivering. De konkrete refusionsprocenter fremgår af tabellen nedenfor.

Antal uger	Refusionsprocent
0-4	80 pct.
5-26	40 pct.
27-52	30 pct.
53+	20 pct.

Dertil kommer refusioner vedrørende den central statslige refusionsordning, der i daglig tale er kendt som "særligt dyre enkeltsager", hvor kommunerne for de enkelte borgere modtager delvis refusion af de udgifter, der overstiger nogle lovbestemte grænseværdier. Refusionsandelen stiger i takt med udgifterne ud fra en trappemodell, og tabellen nedenfor viser grænseværdierne for de forskellige refusionssatser i 2023.

Udgiftsniveau pr. borger	Refusion
Udgifter mellem 0,88 – 1,73 mio. kr.	25 %
Udgifter mellem 1,73 – 2,18 mio. kr.	50 %
Udgifter over 2,18 mio. kr.	75 %

Herudover hjemtager Greve Kommune også 50 pct. refusion vedrørende en række udgiftsposter vedrørende ophold på herberger og krisecentre på det specialiserede voksenområde samt udgifter til kompensation for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste på det specialiserede børne- og ungeområde. Endelige kan der hjemtages 100 pct. refusion for udgifter vedrørende flygtninge, der inden for de første tre års ophold er blevet visiteret til en form for botilbud.

Hjemtagelsen af statsrefusion sker efter gældende regler og lovgivning, og administrationen har løbende fokus på at sikre korrekt hjemtagelse af den refusion, som Greve Kommune er berettiget til. Administrationen vurderer derfor ikke, at der er et politisk handlerum på dette område i forhold til at øge kommunens refusionsindtægter yderligere.

Mellemkommunal refusion

Mellemkommunal refusion vedrører dels salg af tilbud til borgere fra andre kommuner og kan dække over alt fra dagtilbud, skoler, botilbud på det specialiserede socialområde, hjemmepleje og plejecentre mv. At borgeren benytter et tilbud i en anden kommune end sin egen kan ske på baggrund af regler om frit valg bl.a. på skole- og ældreområderne eller som følge af en aktiv kommunal handling f.eks. i form af en anbringelse af et barn eller visitering til et botilbud.

Dertil kommer refusion vedrørende ydelser udbetalt til borgere bosiddende i Greve Kommune men hvor en anden kommune fortsat er betalingskommune, hvilket f.eks. kunne omfatte udgifter til førtidspension mv.

Beregning af de mellemkommunale takster, der ligger til grund for opkrævningen og selve hjemtagelsen sker efter gældende regler og lovgivning. Administrationen har løbende fokus på at sikre korrekt hjemtagelse af den mellemkommunale refusion, som Greve Kommune er berettiget til, og er i 2023 ved at implementere et nyt system udviklet af konsulenthuset BDO, der skal understøtte dette arbejde. Administrationen vurderer ikke, at der herudover er et politisk handlerum i forhold til at øge kommunens refusionsindtægter yderligere.

Eksternt finansierede projekter

Greve Kommune ansøger og modtager nogle gange midler fra diverse statslige puljer og private fonde mv. til at finansiere et særskilt projekt. Administrationen har løbende fokus på at afdække mulighederne for at sikre eksternt finansiering, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, og denne type projekter skal i henhold til kommunens regler godkendes særskilt af Byrådet, så der altid er fuldt politisk ejerskab til det enkelte projekt. Administrationen vurderer dog ikke, at der er et politisk handlerum i forhold til at øge kommunens indtægter på dette område yderligere.

Økonomiudvalget

Kantinedrift - Salgsindtægter

Kantinen på Greve Rådhus er delvist finansieret af salg af morgenmad og frokost til rådhusets medarbejdere og eventuelle gæster samt salg til diverse arrangementer. Der er i 2024 afsat et nettodriftsbudget op 1,2 mio. kr., der afspejler kommunens tilskud til kantinen. Tilskuddet skal ses i sammenhæng med, at kantinen i 2019 og 2022 (2020-21 udelades grundet effekten af Covid-19) havde salgsindtægter for 1,8-2,1 mio. kr.

I Budget 2023-26 indgik et effektiviseringskrav på 150.000 kr., som delvist er udmøntet gennem en forhøjelse af priserne. Det vil i princippet være muligt at hæve priserne yderligere, men tilskuddets størrelse i forhold til salgsindtægterne indikerer, at det ikke er realistisk at have en kantine i det nuværende format, som er fuldt ud finansieret af salgsindtægter.

En fuldstændig nedlæggelse af kantinen vil frigøre de 1,2 mio. kr. årligt, men vil blive anset som bortfald af et medarbejdergode for de ansatte på rådhuset. Alternativt vil der kunne ses på muligheden for at omlægge kantinen til et format, hvor der f.eks. kun blev serveret kold mad i form af smørrebrød, sandwich og salater. Herudover kan der indføres brugerbetaling ved udvalgs- og byrådsmiddage.

Huslejenævn og beboerklagenævn - Egenbetaling

I henhold til lejeloven er Greve Kommune forpligtet til at oprette et huslejenævn, der skal behandle sager, når der er opstået en konflikt mellem lejer og en privat udlejer vedrørende lejen eller andre lejemæssige vilkår. Tilsvarende skal der i henhold til almenboligloven oprettes et beboerklagenævn, der håndterer konflikter mellem lejer og almenboligselskabet.

Der opkræves et gebyr for indbringelse af en sag for huslejenævnet og beboerklagenævnet, og taksten udmeldes en gang årligt af Social- og Boligstyrelsen. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Borgerservice - Egenbetaling

Borgerservice i Greve Kommune opkræver i henhold til en række forskellige love gebyrer for en række af de ydelser, der leveres. Dette omfatter primært udstedelse af sundhedskort, pas og kørekort samt diverse opkrævningsgebyrer. Alle gebyrer fastlægges på baggrund af udmelding fra statslige myndigheder, og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Hegnssyn - Brugerbetaling

I henhold til bekendtgørelse om vederlag til hegnssynet og vurderingsmænd efter mark- og vejfredsloven skal Greve Kommune opkræve et gebyr for at udføre et såkaldt hegnssyn, hvis der er opstået en hegnstvist mellem to naboer i kommunen. Taksten udmeldes en gang årligt af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget

Byggesagsgebyrer

I henhold til byggeloven har Greve Kommune mulighed for at opkræve et gebyr til dækning af omkostningerne ved den kommunale byggesagsbehandling i sager, der relaterer sig til denne lov. Der kan skelnes mellem forskellige sagstyper, men i Greve Kommune opkræves der gebyr for alle sagstyper, som det er muligt i henhold til loven.

Egenbetalingen sker på baggrund af en opgørelse af det anvendte antal timer på en opgave samt en timesats, der beregnes af administrationen, så den omfatter alle omkostninger. Det er muligt i stedet at opkræve et fast gebyr pr. sag ud fra et beløb fastsat af Bolig- og Planstyrelsen. I sag til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 9. februar 2023 (punkt 15) anslår administrationen, at dette vil medføre et årligt indtægtstab på ca. 1,1 mio. kr. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Lejeindtægter og forpagtningsafgifter

Greve Kommune kan varigt udleje overskudskapacitet i kommunens ejendomme og bygninger f.eks. til Greve Forsyning, Idræts- og Fritidsklubben og Politiet i Greve Videnscenter. Herudover kan kommunen forpagte arealer, lokaler og ejendomme ud med et specifikt formål som f.eks. stadepladser eller Café Langsiden. Endelig opkræver Greve Kommune husleje fra kommunens koloni- og nyttehaverforeninger.

Prisen for leje af faciliteter skal være på niveau med de priser, som det ellers ville koste at leje det tilsvarende af private aktører, hvilket er det princip, der ligger til grund for de nuværende priser, som alle skal godkendes særskilt af Byrådet. Efter kontraktindgåelse vil priserne dog efterfølgende blive fremskrevet årligt for at følge den normale pris- og lønudvikling.

En undtagelse for dette princip er koloni- og nyttehaver, hvor der i henhold til kolonihaveloven er hjemmel til at fastsætte en lavere leje end markedsprisen. Byrådet fastsatte den 25. februar 2019 huslejen i kommunens eneste kolonihaverforening til 5 kr. pr. kvm., og den 16. december 2019 blev huslejen i kommunens tre nyttehaverforeninger fastsat til 3 kr. pr. kvm. for at afspejle nyttehavernes mere begrænsede vilkår for benyttelse.

Som baggrundsmateriale for drøftelserne fremlagde administrationen i begge sager et interval for huslejebetalingen, som for kolonihaverne gik op til 10 kr. pr. kvm. mens det for nyttehaverne gik op til 5 kr. pr. kvm. Byrådet har mulighed for at hæve huslejen op til disse beløb, hvilket vil genere en merindtægt på ca. 160.000 kr. vedrørende kolonihaverne og en merindtægt på ca. 50.000 kr. vedrørende nyttehaverne.

Administrationen vurderer herudover ikke, at der er et politisk handlerum i forhold til at øge lejepriserne yderligere. Det igangværende arbejde med ”kloge kvadratmeter” vil dog potentielt kunne frigøre yderligere overskudskapacitet, der i så fald vil kunne udlejes, såfremt den konkrete ejendom ikke skal sælges eller anvendes i anden kommunal sammenhæng.

Skadedyrsbekæmpelse - Egenbetaling

I henhold til bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter efter lov om miljøbeskyttelse, så har Greve Kommune mulighed for at opkræve et gebyr til dækning af omkostningen ved den kommunale rottebekæmpelse. Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen og opkræves som en andel af ejendomsværdien sammen med de kommunale ejendomsskatter (grundskyld).

Byrådet kan årligt fastsætte gebyrets størrelse, og i Greve Kommune er gebyret fastsæt, så det afspejler de fulde kommunale omkostninger ved rottebekæmpelsen. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge brugerbetalingen yderligere på området.

Brugerbetaling for miljøtilsyn mv.

I henhold til bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, så er Greve Kommune bl.a. forpligtet til at opkræve brugerbetaling for miljøgodkendelser af virksomheder og husdyrbrug samt miljøtilsyn med visse virksomheder og husdyrbrug er omfattet af bekendtgørelsen.

Egenbetalingen sker på baggrund af en opgørelse af det anvendte antal timer på en opgave samt en timesats, der reguleres årligt og offentliggøres af Miljøstyrelsen. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge brugerbetalingen yderligere på området.

Anmeldelse af flytning af forurenede jord

I henhold til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører mv. efter lov om miljøbeskyttelse, så skal Greve Kommune fastsætte og opkræve gebyr hos virksomheder, der vil anmelde flytning af forurenede jord. Gebyret skal dække kommunens omkostninger i forbindelse med anmeldelse og dokumentation ved flytning af jord, som er erhvervsaffald.

Egenbetalingen sker på baggrund af en opgørelse af det anvendte antal timer på en opgave samt en timesats, der beregnes af administrationen, så den omfatter alle omkostninger. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Skole-, Børne- og Ungeudvalget

Skolekantiner - Salgsindtægter

Der kan ikke opkræves egenbetaling for undervisningen i den danske folkeskole i henhold til folkeskoleloven, og egenbetaling på skoleområdet begrænser sig derfor til tilskud fra forældre i forbindelse med større ekskursioner mv.

På syv ud af kommunens ni almindelige folkeskoler er der en kantine tilknyttet. Kantinens udgifter til varekøb og daglig drift finansieres af salgsindtægterne, mens der er afsat et særskilt budget til lønudgifterne forbundet med kantinedriften, der i 2024 udgør 2,0 mio. kr.

Disse midler vil potentielt kunne frigøres ved af nedlægge kantinedriften på de syv skoler. En alternativ mulighed er at hæve priserne, så lønudgifterne helt eller delvist ville blive dækket af salgsindtægterne. Det er dog usikkert, hvor meget priserne kan hæves, før salget vil falde, hvilket vil reducere merprovenuet.

Skolefritidsordninger (SFO) - Forældrebetaling

I henhold til folkeskolelovens § 50, stk. 2 kan der opkræves forældrebetaling for børn optaget i en skolefritidsordning. Greve Kommune opkræver forældrebetaling i form af en månedstakst for almindelig skolefritidsordning efter skole og en særskilt månedstakst, hvis forældrene ønsker morgenpasning.

I folkeskoleloven er der ikke fastsat en grænse for andelen af forældrebetaling, som det f.eks. er tilfældet på dagtilbudsområdet, og kommunerne har derfor mulighed for at opkræve op til 100 pct. af de budgetlagte bruttodriftsudgifter i forældrebetaling. For 2023 svarer de vedtagne takster i Greve Kommune til en forældrebetalingsandel på knap 82 pct.

Det er derfor muligt at hæve forældrebetalingen og dermed øge Greve Kommunens indtægter på området. Der er i 2023 budgetlagt med forældrebetalingsindtægter på 40,4 mio. kr., og en forøgelse af forældrebetalingen vil kunne medføre merindtægter på op til 9,1 mio. kr. afhængigt af, hvor høj forældrebetalingsandelen skal være.

Greve Kommune er dog forpligtet til at yde søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner mv. (søskenderabat) samt hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold (økonomisk friplads). En øget takst for forældrebetaling vil alt andet lige medføre stigende udgifter til disse typer af tilskud, som vil reducere den samlede netto merindtægt ved en takstforhøjelse.

På baggrund af regnskab 2021-22 er udgifterne til søskenderabat og økonomisk friplads opgjort til omkring 38-39 pct. af de samlede indtægter fra forældrebetaling. Administrationen skønner på den baggrund, af ca. 60 pct. af merindtægten ved en takstforhøjelse vil tilgå kommunekassen, mens de resterende midler vil skulle finansiere de afledte merudgifter. Det forudsættes, at en eventuel takstforhøjelse ikke vil medføre, at forældre fravælger tilbud om skolefritidsordning til deres børn, men i det omfang det sker, vil de reducerede indtægter blive opvejet af reducerede udgifter til pasning af børnene samt til søskendegaranti og økonomisk friplads.

Greve Kommune har i 2023 en månedstakst for en fuldtidsplads i skolefritidsordning på 1.950 kr. om måneden. Dette placerer Greve Kommune som nr. 40 over kommuner med den højeste forældrebetaling, jf. en undersøgelse foretaget af det uafhængige analyse- og forskningsinstitut Bureau 2000 fra januar 2023. En forhøjet forældrebetalingsandel vil alt andet lige ændre på denne placering.

Tabellen nedenfor viser månedstaksten for Greve Kommune i 2023, kommunens placering i forhold til landets øvrige kommuner samt den anslåede netto merindtægt opgjort for fire forskellige scenarier med gradvist stigende forældrebetalingsandel. Som det fremgår, vil der ved en forældrebetalingsandel på 100 pct. kunne opnås en netto merindtægt på 5,4 mio. kr. men Greve Kommune ville til gengæld have den næsthøjeste månedstakst for skolefritidsordning i landet (Vejle Kommune ligger nr. 1 med en månedstakst på 2.440 kr.).

Tabel: Effekten af en ændret forældrebetalingsandel (2023 priser)

Forældrebetalingsandel	Månedstakst 2023	Benchmark 2023	Merindtægt (netto)
82 pct. (nuværende)	1.950	40	--
85 pct.	2.030	25	1,0 mio. kr.
90 pct.	2.149	7	2,5 mio. kr.
95 pct.	2.268	3	4,0 mio. kr.
100 pct.	2.388	2	5,4 mio. kr.

En ændring af forældrebetalingsandelen og dermed månedstaksten for en skolefritidsordning vil også påvirke kommunens to specialpædagogiske tilbud på Bugtskolen og Havana, idet der anvendes den samme månedstakst for disse tilbud.

Disse tilbud indgår ikke i ovenstående beregning, idet der udover søskenderabat og økonomisk friplads på dette område i vid udstrækning også bevilges såkaldt socialpædagogisk friplads, når ophold i tilbud må anses som særlig påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde. De samlede nettoindtægter på dette område er i praksis derfor meget begrænsede.

Dagtilbud - Forældrebetaling

I henhold til dagtilbudslovens kapitel 5 har kommunen mulighed for at opkræve forældre en egenbetaling for benyttelsen af en daginstitution eller dagpleje. I begge tilfælde er der fastsat en regel om, at forældrenes egenbetaling maksimalt må udgøre 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter forbundet med driften af denne type tilbud.

Forældrebetalingsandelen i Greve Kommune er i 2023 fastsat til 25 pct., og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge forældrebetalingen yderligere på området.

Mad- og frokostordninger i dagtilbud - Forældrebetaling

I henhold til dagtilbudslovens § 16a er Greve Kommune forpligtet til at tilbyde alle børn i daginstitution et sundt frokostmåltid. Byrådet kan vælge, at denne frokostordning indgår som en del af dagtilbudsydelsen, hvor den vil være omfattet af ovenstående regler om en maksimal egenbetaling på 25 pct. Byrådet i Greve Kommune har fravalgt denne model og tilbyder i stedet en fuldt forældrefinansieret mad- og frokostordning for vuggestue- og børnehavebørn, der er udskilt fra dagtilbudsydelsen.

Greve Kommune er fortsat forpligtet til at yde søskenderabat samt hel eller delvis økonomisk friplads til mad- og frokostordningerne, så der er stadig en kommunal udgift forbundet med de to ordninger. Der er imidlertid intet politisk handlerum i forhold til at øge forældrebetalingen yderligere på området.

Klubber - Forældrebetaling

Kommunerne har mulighed for at tilbyde fritids- og klubtilbud til børn og unge efter en række forskellige love herunder folkeskoleloven, dagtilbudsloven og ungdomsskoleloven. Dette har stor betydning for, hvilke muligheder den enkelte kommune har for at kunne opkræve betaling fra forældre og i hvilket omfang.

Administrationen er på nuværende tidspunkt i gang med en større afdækning af området. Når denne afdækning er færdiggjort, vil administrationen komme med anbefalinger både omkring det juridiske grundlag for klubområdet i fremtiden og de afledte handlemuligheder i forhold til forældrebetaling mv.

Det har ikke været muligt at have resultaterne af afdækningen med i afrapporteringen på denne budgetanalyse, men det er administrationens ambition, at eventuelle økonomiske konsekvenser og handlemuligheder vil blive indarbejdet i det endelige budgetmateriale til Budget 2024-27.

Musikskolen i Greve Kulturbase - Brugerbetaling

I henhold til lov om musik er Greve Kommune forpligtet til at drive en musikskole og har i den forbindelse mulighed for at opkræve en betaling fra musikskolens elever. Dertil yder staten en delvis refusion af udgifterne til lærerlønninger, der dog maksimalt kan udgøre 25 pct., og som i 2022 kun var på ca. 14 pct.

Der er formelt set ikke fastsat en maksimumsgrænse for elevernes egenbetaling i lovgivningen, men den statslige refusion er dog på betingelse af, at egenbetalingen ikke overstiger en tredjedel af de samlede bruttoudgifter forbundet med skolens drift. I 2022 var egenbetalingen på 1,3 mio. kr. ud af driftsudgifter på 8,0 mio. kr. svarende til en egenbetalingsandel på ca. 16 pct.

På baggrund af ovenstående kan egenbetalingen til musikskolen i princippet sættes op til det dobbelte, uden at det ville forhindre indhentelsen af statslig refusion, og alt andet lige vil det medføre en kommunal merindtægt på ca. 1,3 mio. kr. Spørgsmålet er dog, i hvilket omfang de stigende priser vil medføre, at elever fravælger tilbuddet.

Der henvises til takstkataloget 2023 på kommunens hjemmeside for en oversigt over de forskellige takster, som musikskolen på nuværende tidspunkt opkræver. Det er muligt at lade en eventuel takststigning påvirke samtlige takster ligeligt, eller takststigningen kan koncentreres om nogle enkelte takster, så længe opkrævningen ikke overstiger de faktiske omkostninger ved at levere undervisningen.

Specialtandpleje - Brugerbetaling

I henhold til bekendtgørelse om tandpleje i medfør af Sundhedsloven er Greve Kommune forpligtet til at tilbyde specialtandpleje, som er et specialiseret tandplejetilbud til børn og voksne med så store funktionsnedsættelser, at de ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud hos praktiserende tandlæger, omsorgstandplejen eller børnetandplejen.

Børn og unge under 18 år har i mange år været omfattet af gratis tandpleje, og med Finansloven for 2022 blev det besluttet at udvide adgangen til gratis tandpleje til de 18-21-årige. Udvidelsen indføres gradvist med én årgang om året, således at de 18-årige blev omfattet i 2022 og de 19-årige i 2023. I 2024 vil den 20-årige blive omfattet og i 2025 vil udvidelsen være gennemført fuldt ud med de 21-årige.

Borgere, der ikke er omfattet af gratis tandpleje kan opkræves et beløb for at være tilmeldt specialtandplejeordningen. Der er fra statens side udmeldt et maksimumsbeløb for den årlige betaling, som årligt reguleres, men som i 2023 udgør 2.130 kr. Udover denne betaling skal borgere tilmeldt ordningen ikke betale yderligere for selve tandbehandlingen.

Greve Kommune opkræver det maksimale årlige beløb, som det er muligt i henhold til gældende lovgivning, og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Kultur- og Fritidsudvalget

Greve Bibliotek – Rykkergebyrer

I henhold til lov om biblioteksvirksomhed er Greve Kommune forpligtet til at drive et bibliotek med afdelinger for børn og voksne. Materialerne på biblioteket skal stilles gratis til rådighed, men kommunen har dog mulighed for at opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden. Der er i loven fastsat maksimumsgrænser for gebyrets størrelse afhængigt af antallet af dage, som lånetiden er overskredet, og hvorvidt der er tale om et barn eller en voksen.

På baggrund af en gennemgang af kommunens takster foretaget af revisions- og konsulenthuset PwC i 2022 er det blevet konstateret, at Greve Kommune på enkelte overskridelsesintervaller opkræver et mindre gebyr, end loven giver mulighed for. Dette vil som udgangspunkt blive korrigeret i forbindelse med vedtagelsen af takstkataloget for 2024, men administrationen anslår dog den økonomiske effekt til at være marginal. Administrationen vurderer, at der herudover ikke er et politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Greve Svømmehal - Billetindtægter

Greve Svømmehal er drevet af Greve Kommune og er delvist finansieret af billetindtægter fra svømmehallens brugere. Der er ingen lovgivning, der tilsiger at kommunerne er forpligtet til at drifte en svømmehal, og der er derfor heller ingen begrænsning på den brugerbetaling, der kan opkræves, idet der dog ikke må opkræves mere end de faktiske driftsomkostninger.

Hvis Greve Svømmehal skal blive fuldstændig selvfinansieret, vil det alt andet lige kræve en generel prisstigning på 37 pct. udover den prisstigning på 10 pct., der blev vedtaget som en del af Budget 2023-26. En stigning i den størrelsesorden vil med stor sandsynlighed medføre et fald i antallet af besøgende og et deraf afledt tab af indtægter.

Café og kiosk - Salgsindtægter

I tilknytning til Greve Bibliotek, Greve Svømmehal og Greve Museum er der enten en café eller en kiosk, der sælger mad mv. til brugerne både i forbindelse med den daglige drift og i forbindelse med særlige arrangementer. Der er ikke nogen specifik lovgivning på området, men de generelle regler tilsiger, at priserne dels skal afspejle de faktiske omkostninger og dels skal afspejle markedsniveauet. Administrationen vurderer derfor ikke, at der er et politisk handlerum i forhold til at øge betalingen på området.

Greve Museum - Entréindtægter

Greve Museum rummer de to afdelinger Mosede Fort og Grevegaard med et samlet udgiftsbudget på 7,2 mio. kr. Grevegaard er et statsanerkendt museum, som derfor modtager et statsligt tilskud til driften på ca. 2,1 mio. kr. årligt. Dertil kommer entreindtægter fra begge afdelinger på ca. 0,5 mio. kr. årligt, mens de resterende 4,6 mio. kr. er finansieret af Greve Kommune.

I henhold til den indgåede selvforvaltningsaftale med bestyrelsen for Greve Museum, er det museets ledelse og bestyrelse, der har beføjelsen til at fastsætte niveauet for entré mv. idet museet dog er forpligtet til at give børn og unge under 18 år samt skoleklasser gratis adgang til at besøge de to afdelinger. Administrationen vurderer derfor ikke, at der er et politisk handlerum i forhold til at øge brugerfinansieringen på området.

Udlejning af lokaler og faciliteter

Greve Kommune udlejer overskudskapacitet i kommunens ejendomme, hvilket bl.a. omfatter klasselokaler, faglokaler og idrætshaller på skolerne samt sale, haller og mødelokaler i Greve Idrætscenter, Greve Borgerhus og andre institutioner på Kultur- og Fritidsområdet. Dertil kommer udlejning af udendørs idrætsanlæg mv. ligeledes primært i tilknytning til kommunens skoler og Greve Idrætscenter.

Prisen for leje af faciliteter skal være på niveau med de priser, som det ellers ville koste at leje det tilsvarende af private aktører. Dette princip lå til grund for de priser, der blev godkendt af Byrådet den 24. august 2020, hvorefter priserne efterfølgende er blevet fremskrevet årligt for at følge den normale pris- og lønudvikling.

For en række formål skal der opkræves leje, primært når der er tale om private og/eller kommercielle arrangementer. Byrådet valgte dog at friholde folkeoplysende arrangementer som f.eks. foreningers trænings- og turneringskampe, idræts- og fritidsstævner og overnatning i forbindelse med disse arrangementer. Herudover er kulturelle arrangementer med et humanitært, socialt eller sundhedsmæssigt formål også undtaget herunder mindre patient-, pensionist- og grundejerforeninger. Endelig er arrangementer der har karakter af branding eller turismetiltag relateret til Greve Kommune ligeledes undtaget.

Administrationen vurderer ikke, at der er et politisk handlerum i forhold til at øge lejepriserne yderligere. Det er dog muligt at foretage en genvurdering af, hvilke arrangementer der skal være friholdt for at betale leje for anvendelsen af kommunens ejendomme, og dermed potentielt øge kommunens indtægter fra udlejning.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Madservice – Egenbetaling

I henhold til servicelovens § 83, stk. 1 er Greve Kommune forpligtet til at tilbyde madservice til borgere, der på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan lave mad. Dette omfatter i praksis alle beboere på kommunes plejecentre, vurderingspladserne på Nældebjerg samt en del borgere, der bor i egen bolig, og som typisk også vil modtage hjemmepleje.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet udsender hvert år en oversigt med satser, der bl.a. fastsætter en maksimal betaling for madservice. For borgere i plejebolig eller plejehjem udgør den maksimale betaling 3.985 kr. om måneden i 2023, hvilket skal dække alle døgnets måltider. For øvrige borgere udgør den maksimale betaling 59 kr. pr. dag i 2023 for en hovedret med mulighed for tilkøb.

Greve Kommune opkræver egenbetaling på baggrund af disse satser, idet der dog løbende føres kontrol med, at der ikke opkræves for mere end de faktiske omkostninger ved at producere maden. Der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Tøjtøjsvask – Egenbetaling

I henhold til servicelovens §§ 83-84 er Greve Kommune forpligtet til at tilbyde praktisk hjælp til borgere, der på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre opgaver som f.eks. tøjtøjsvask. Dette omfatter i praksis alle beboere på kommunes plejecentre samt en del borgere, der bor i egen bolig, og som typisk også vil modtage hjemmepleje.

Greve Kommune opkræver egenbetaling ud fra det princip, at kommunen dækker udgifter til levering, afhentning og administration, mens borgeren selv dækker de anslåede udgifter til el, vand, vaskemiddel mv. Kommunens plejecentre varetager selv opgaven for beboerne, mens den for borgere i egen bolig leveres af eksterne leverandører.

På baggrund af en gennemgang af kommunens takster foretaget af revisions- og konsulenthuset PwC i 2022 pågår der en opfølgende kontrol med, at taksterne korrekt afspejler kommunens faktiske omkostninger. Administrationen vurderer ikke, at der herudover er et politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Omsorgskørsel efter § 117 – Egenbetaling

I henhold til servicelovens § 117 har Greve Kommune mulighed for at yde tilskud til borgeres transport til visiterede tilbud som f.eks. aktivitetscenter, daghjem eller genoptræning. I praksis er det kommunen, der administrerer en kørselsordning, som der opkræves en egenbetaling for i form af en månedstakst hos de borgere, der er tilmeldt ordningen. Der er ikke i lovgivningen fastsat nogen grænse for, hvor høj egenbetalingen må være, og det er dermed muligt at sætte en egenbetaling på 100 pct. af de kommunale omkostninger.

I 2022 var der stort set balance mellem indtægter og udgifter, idet regnskabsresultatet viste en netto udgift på 0,022 mio. kr. I perioden 2019-21 har nettomerforbrug dog været på 0,1-0,5 mio. kr. hvilket indikerer et større potentiale for en øget egenbetaling. På nuværende tidspunkt er der fastsat en månedstakst, der årligt pris- og lønfremskrives og som i 2023 udgør 345 kr. En mulighed er at foretage en årlig genberegning på baggrund af det seneste regnskabsresultat for dermed at sikre, at egenbetalingen modsvarer de faktiske omkostninger fra det seneste kendte regnskabsår. For 2024 vil dog også skulle foretages en ekstra kontrolberegning på baggrund af den nye kørselskontrakt, der træder i kraft den 1. august 2023.

Daghjem/Dagcentre - Brugerbetaling

I henhold til servicelovens § 79 har Greve Kommune mulighed for at iværksætte tilbud med aktiverende og forebyggende sigte, hvilket bl.a. omfatter kommunes daghjem, hvor borgere kan komme i dagtimerne på hverdage, hvis de har brug for hjælp og støtte, aktivering i hverdagen, hjælp til personlig pleje, træning eller bare har brug for at komme lidt uden for hjemmet. Den enkelte borger skal visiteres til at komme på daghjem.

Idet der er tale om et visiteret tilbud, kan der ikke opkræves egenbetaling for selve støtten, men i Greve Kommune opkræves der en egenbetaling, der dækker forplejning og materialer til anvendelse i daghjemmet forskellige aktiviteter. Taksten varierer for det enkelte daghjem, idet den skal afspejle de faktiske omkostninger, og der er derfor intet yderligere politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Cafeteriedrift - Salgsindtægter

I tilknytning til kommunens plejecentre er der cafeterier, der sælger mad både til beboernes gæster og til efterlønnere og pensionister i Greve Kommune. Der er ikke nogen specifik lovgivning på området, men de generelle regler tilsiger, at priserne dels skal afspejle de faktiske omkostninger og dels skal afspejle markedsniveauet.

På baggrund af en gennemgang af kommunens takster foretaget af revisions- og konsulenthuset PwC i 2022 pågår der en opfølgende kontrol med, at priserne dels korrekt afspejler kommunens faktiske omkostninger og dels er i tråd med markedsniveauet. Administrationen vurderer ikke, at der herudover er et politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Omsorgstandpleje - Egenbetaling

I henhold til bekendtgørelse om tandpleje i medfør af Sundhedsloven er Greve Kommune forpligtet til at tilbyde omsorgstandpleje, som er et tandplejetilbud til voksne borgere, der af fysiske og/eller psykiske årsager er forhindrede i eller kun med stort besvær kan benytte de almindelige tandplejetilbud.

Der er fra statens side udmeldt et maksimumsbeløb for den årlige betaling, som årligt reguleres, og som i 2023 udgør 570 kr. Udover denne betaling skal borgere tilmeldt ordningen ikke betale yderligere for selve tandbehandlingen.

Greve Kommune opkræver det maksimale årlige beløb, som det er muligt i henhold til gældende lovgivning, og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Social- og Handicapudvalget

Botilbud - Opholdsbetaling

I henhold til bekendtgørelse om betaling for botilbud efter §§ 107 og 108 i lov om social service samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 i lov om social service kan Greve Kommune opkræve egenbetaling af borgere visiteret til ophold i enten et midlertidigt (§ 107) eller længerevarende (§ 108) botilbud efter Servicelovens bestemmelser.

Omkostningsgrundlaget for egenbetalingen består af det enkelte tilbuds udgifter til el, varme, vedligehold, forsikring, renovation osv. til både boliger, fællesarealer og servicearealer. Selve fastsættelsen sker dog primært på baggrund af en økonomisk vurdering af den enkelte borgers indtægter og udgifter med henblik på at sikre borgeren et fast defineret rådighedsbeløb efter at ophold og øvrige faste udgifter er dækket.

Det er Byrådet, der politisk fastsætter det vejledende minimumsrådighedsbeløb, der skal ligge til grund for beregningen. Såfremt Byrådet vælger at reducere dette beløb, vil det derfor være muligt at forhøje opholdsbetalingen.

Herberger og kvindekrisecentre - Egenbetaling

I henhold til bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110 kan Greve Kommune opkræve egenbetaling for midlertidige ophold i kvindekrisecentre (§ 109) og herberg (§ 110).

Der er i bekendtgørelsen fastsat en sats, der årligt skal pris- og lønfremskrives. Herudover kan den enkelte kommune ikke opkræve yderligere egenbetaling, men kan vælge at lade betalingen bortfalde f.eks. hvis borgeren fortsat har udgifter til anden bolig, eller hvis borgeren ikke har en indtægt til at betale for opholdet med. Der er således intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.

Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget

Huslejebetalinger fra flygtninge

Greve Kommune opkræver husleje fra flygtninge bosat i midlertidige boliger, som kommunen råder over. Der er lovgivningsmæssigt fastsat et maksimum for, hvor meget der kan opkræves i husleje på ca. 2.400 kr. om måneden, og der er derfor intet politisk handlerum i forhold til at øge betalingen yderligere på området.